

Rosa bandet och cancerforskning – Att se bedrägeriet är ditt enda skydd

av Sherrill Sellman, ND

Varje oktober sedan 1985, syns *Rosa Bandet*, som är symbolen för *National Breast Cancer Awareness Month* (NBCAM, den nationella bröstcancermedvetenhetsmånaden), överallt.

Det visas tydligt i tv-annonser, affischer och i damtidningar. Kvinnor fäster stolta Rosa Bandet på sina blusar. Rosa Bandet har blivit synonymt med stöd, mod och omtanke.

Under NBCAM bedrivs mängder av insamlingsprojekt, vandringar, promenader och andra projekt som samlar ihop mer än hundra miljoner dollar mot målet att besegra bröstcancer. Högprofilerade företag som Avon, Lee Denim, Revlon, Ford och Yoplait yoghurt engagerar sig genom att donera en mycket liten andel av sina vinster från utsedda varor eller tjänster. Den överlägset största organisationen i samband med NBCAM och den med den högsta profilen är Susan G. Komen Breast Cancer Foundation, som har varit enormt framgångsrikt i sponsring med hundratals insamlingskampanjer som engagerat över 1,5 miljoner deltagare över hela världen.

Bröstcancer är den moderna tidens epidemi (vad som brukade drabba en av tjugo drabbar nu en av nio i Kanada och en av åtta i USA) med uppskattningsvis 21.200 kanadensiska kvinnor som diagnostiseras med sjukdomen i år. Tragiskt nog kommer 5200 av dessa kvinnor dö av denna sjukdom. Bröstcancer är den vanligaste cancerdiagnosen hos kvinnor i Kanada och förekomsten fortsätter att stiga med två procent varje år.

Så låt oss alla vara med - ta på löparskorna, visa stolt upp våra rosa band, och sätt gång, eller hur? Vänta en minut. Innan du låter dig påverkas av denna känslomässigt hysteriska inbjudan att ta till vapen, är det något du

måste veta.

Vem ligger bakom Rosa Bandet?

Primärt sponsras NBCAM av den farmaceutiska jätten AstraZeneca, tidigare Zeneca innan sammanslagningen med svenska läkemedelsföretaget Astra, som ägs av Imperial Chemical Industries (ICI). ICI är en ledande internationell tillverkare av industriella kemikalier och cancerframkallande bekämpningsmedel. ICI tillverkar en plastkloridingrediens, polyvinyl chloride (PVC), som har direkt samband med bröstcancer och bekämpningsmedlet acetoklor och dessa klassificeras av Naturvårdsverket som "förmodligen cancerframkallande för människor."

AstraZeneca tillverkar även bekämpningsmedel, herbicider och fungicider. ICI och AstraZenecas kemiska fabriker släpper dagligen ut potentiella cancerframkallande föroreningar i miljön. Och på toppen av sina lönsamma investeringar, äger AstraZeneca också Salick Health Care, ett helägt dotterbolag till AstraZeneca, som erbjuder konsulttjänster och hanterar driften av ett flertal omfattande anläggningar inom cancervården i hela USA.

Det är en öronbedövande tystnad i alla NBCAM:s program när det gäller att berätta för kvinnor om cancerframkallande ämnen i miljön. Tänk. Om det verkligen blev allmänt känt att AstraZenecas kemiska produkter och fabriker direkt bidrog till bröstcancer epidemin, så skulle det säkert smutsa ner deras väloljade PR-kampanj.

Många experter förutspådde för decennier sedan att en utbredd användning av syntetiska kemikalier skulle öka antalet cancerfall. Från 1940 till 1980-talet, släpptes miljarderna ton giftiga kemikalier ut i miljön. Dessa giftiga tidsinställda bomber finns nu i allt och överallt.

Forskare vid International Association for Breast Cancer Researchs 23:e kongress rapporterade under 2001 (Breast Cancer Research, 2001) att klorbaserade kemikalier är kopplade till bröstcancer epidemin. Deras resultat visade att kvinnor med de högsta koncentrationerna av klorbaserade bekämpningsmedel i blodet och fettet har fyra till tio gånger större bröstcancer risk än kvinnor med lägre koncentrationer.

Tyvärr är de obestridliga bevisen för sambandet mellan kemiska föroreningar och bröstcancer inte accepterade av Breast Cancer Society of Canada. I själva verket hävdar deras litteratur att orsaken till bröstcancer är okänd och att bröstcancer inte kan förebyggas. Även om samhället erkänner att 70 procent av kvinnorna med diagnosen bröstcancer inte har en känd livsstil eller genetiska riskfaktorer verkar Breast Cancer Society inte se kopplingen till miljögifter. De definierar förebyggande helt enkelt som tidig upptäckt och diagnos.

Samuel Epstein, M.D., professor i arbets-och miljömedicin vid University of Illinois School of Public Health, har kritiserat canceretablissemang.

Under de senaste decennierna har förekomsten av cancer eskalerat till epidemiska proportioner samtidigt som vår förmåga att behandla och bota de flesta cancerformer praktiskt taget är oförändrad.

Dr Epstein noterar att

"bortsett från tobakens viktiga betydelse finns det betydande och långvariga bevis för att denna cancerepidemi länkas till ofrivillig och undviklig exponering för industriella cancerframkallande ämnen i luft, i vatten och på arbetsplatser och i konsumentprodukter. Icke desto mindre är prioriteringarna som National Cancer Institute och American Cancer Society gör snävt fixerade vid hur skadan kan kontrolleras - diagnos och behandling - och på grundläggande molekylär forskning, med relativ likgiltighet inför att kunna förebygga. Oro över denna obalans förvärras ytterligare av allvarliga frågor med intressekonflikter i samband med mångmiljarddollarscancerläkemedelsindustrin."

Giftiga Behandlingar

Kanske kan vi ursäkta AstraZenecas hantering med cancerframkallande kemikalier, eftersom de forskat fram och patenterade den mest populära behandlingen mot bröstcancer, *Tamoxifen* (försäljningen som uppgick till 573 miljoner US dollar per år i hela världen). Eller, kanske inte.

I maj 2000 blev Tamoxifen listad som en "känd karcinogen" (cancerframkallande ämne) av National Toxicology Program och den amerikanska regeringen. Man fann att Tamoxifen ökade förekomsten av livmodercancer, cancer i levern, magcancer och kolorektal cancer. Dessutom ökade Tamoxifen risken för stroke, blodproppar, ögonskada, klimakteriebesvär och depression.

Även Tamoxifens roll att förebygga bröstcancer kan ifrågasättas. Medan en studie visar att Tamoxifen kanske minskar förekomsten av kontralateral bröstcancer (förekommer i motsatt bröst) hos kvinnor i förklimakteriet, hittade en annan studie, publicerad i *Journal of National Cancer Institute (2001)*, att Tamoxifen inte bara misslyckats med att minska kontralateral cancer i dessa kvinnor utan faktiskt ökade förekomsten av sjukdomen.

År 1998 var Susan G. Komen Foundation den enda nationella bröstcancergrupp som godkände Tamoxifen som en förebyggande behandling för friska kvinnor som tillhörde en högriskgrupp, trots att inga avgörande bevis fanns för dess skyddande effekter. De flesta andra bröstcancergrupper motsatte sig häftigt detta beslut. Kan det faktum att Komens stiftelse har nära band till Tamoxifentillverkaren, AstraZeneca (som ger utbildningsbidrag till stiftelsen), något att göra med sin position? Och är kvinnor de som drar fördel av detta eller blir de brickor i ett sådant insnärjt företagsengagemang?

Mammografi: risken för strålning

Eftersom "NBCAM-spinndoktorerna" (spinndoktor = person som professionellt arbetar med att nå mediauppmärksamhet för politiska eller andra idéer eller gällande marknadsföring av varor och tjänster) hävdar att bröstcancer "helt enkelt inte är en sjukdom som kan förebyggas" har fokus istället flyttats till att handla om tidig upptäckt. Kvinnor uppmuntras nu att få sin årliga mammografi. Tidigare

rekommenderas screening endast till kvinnor över 50 års ålder. Nu riktar kampanjen sig till 40-åringar och även till kvinnor så unga som 25. Att upptäcka bröstcancer med mammografi är emellertid inte detsamma som att skyddas mot bröstcancer. Det är verkligen inte förebyggande.

Frågor väcks om värdet av mammografi. Mammogram är en röntgenbild. Det enda bekräftade orsaken till cancer är, enligt American Cancer Society, strålning. Och när det gäller strålning, finns det ingen säker exponeringsnivå.

I mer än 20 år har Dr John Gofman publicerat studier av riskerna med lågnivåstrålning. Genom sin forskning, har Dr Gofman samlat tillräckliga bevis för att koppla medicinsk strålning som den huvudsakliga orsaken till det växande andelen dödsfall i cancer i USA under nittonhundratalet.

Dr Samuel Epstein instämmer. "Det finns tydliga bevis", skriver han, "att bröstet, särskilt hos kvinnor i förklimakteriet, är mycket känsligt för strålning, och man uppskattar en ökad risk med upp till en procent för varje RAD-enhet (absorberad strålningsdos) av röntgenexponering. Även för lågdosexponering av två RAD eller mindre, kan denna exponering öka snabbt för kvinnor som har en årlig mammografi".

Medan fördelarna med mammografi frikostigt har prisats i årtionden, har information om strålningens nackdelar, särskilt dess koppling till bröstcancer, sällan erbjudits. I själva verket har inga försök eller undersökningar någonsin genomförts på mammografins säkerhet, särskilt när den använts långsiktigt och på kvinnor i förklimakteriet.

År 1995 publicerades en studie i den brittiska medicinska tidskriften The Lancet. Där rapporterades att sedan mammografiscreening infördes har förekomsten av duktal cancer in situ (DCIS), som motsvarar 12 procent av alla bröstcancerfall, ökat med 328 procent - och 200 procent av denna ökning hänförs till användningen av mammografi. Sedan starten av omfattande mammografiundersökningar, har ökningen för kvinnor under 40 år gått upp över 3000 procent.

Cancerscreeningprogrammen bygger på antagandet att "tidig upptäckt räddar liv", men år 2000 visade en långsiktig kanadensisk studie på många kvinnor att den årliga mammografen inte var mer effektiv för att

förhindra dödsfall till följd av bröstcancer för kvinnor i 50-årsåldern än periodiska läkarundersökningar. En studie som publicerades i den ansedda *Journal of American Medical Association* (1999) uppgav att mammografi ger störst potentiell nytta för kvinnor i åldrarna 50 och 69 år. Att lägga till den årliga mammografin till den fysiska undersökningen hade inte någon inverkan på antal överlevare från bröstcancer. Mindre cancertumörer kunde upptäckas, men till syvende och sist var dödligheten densamma.

Mammografi är ett screeningverktyg, inte diagnostiska tester, som ofta leder till onödiga bröst biopsier. Enligt Merck Manual får, för varje fall av bröstcancer som diagnostiseras varje år, från fem till tio kvinnor genomgå en smärtsam bröstbiopsi i onödan. Mammografi kan faktiskt öka risken för att utveckla bröstcancer och öka risken för spridning eller metastaserande i befintlig tumör.

Det finns dock en överlägsen screening teknik som kallas digital infraröd termografi (DIT), som är i stånd att upptäcka bröstcancer mycket tidigare, eftersom det kan avbilda de tidiga stadierna av angiogenes som en så kallad "hotspot" (små punkter som framträder som varmare på bilden än de omkringliggande vävnaderna). Angiogenes är bildandet av en direkt försörjning av blod till cancerceller, ett nödvändigt steg innan de kan växa till större tumörer. DIT är säker, icketoxisk, ickeinvasiv och smärtfri. Det kan också upptäcka avvikelser fem till tio år innan de upptäcks av mammografi eller en fysisk undersökning. Det borde inte komma som någon överraskning att säkrare och mer effektiva screeningtekniker som termografi kraftigt har blivit attackerade av NBCAM-organisationerna.

Så allt rabalder som kommer varje oktober och som mobiliserar kvinnors delaktighet och hårt förvärvade pengar undanröjer verkligen mycket lite orsakerna till denna förödande sjukdom. Istället har de stora cancerorganisationerna och företag en dold agenda som utnyttjar dessa kvinnors målmedvetenhet och goda avsikter för att sprida sina giftiga läkemedelsbehandlingar, farliga diagnostiska verktyg och miljögifter.

NBCAM är en stor förorenares PR-upplägg som faktiskt sätter kvinnor i den sitsen, att de ovetandes samarbetar med just de människor som gör dem sjuka.

Tänk utanför Rosa

Kvinnor kan göra en egen insats för att eliminera bröstcancer. Bröstcancerepidemin är inte ett särskilt stort mysterium. Orsakerna till cancer är redan kända: giftig kost, giftig livsstil, negativa känslor, giftiga miljöer, giftiga kemikalier, giftiga läkemedelsbehandlingar och giftig diagnostik. När det gäller NBCAM måste kvinnor i stället investera sin tid, energi och pengar i projekt, idéer och behandlingar som verkligen skapar förändring.

En alternativ insats är *Rachel Carsons Day* som hålls varje år den 27 maj, födelsedagen av denna berömda miljöaktivist. Dagen firas i Kanada som ett sätt att utöva påtryckningar mot kända miljöcancerframkallande ämnen, däribland PVC, strålning, bekämpningsmedel, dioxiner och klor.

Istället för att låta stora företag eller andra kapitalintressen definiera dagordningen, kan NBCAM faktiskt vara en viktig tid att utbilda, väcka och stärka kvinnor till de verkliga orsakerna, förebyggande åtgärder, och effektiva botemedel mot bröstcancer.

Om du vill vara med till att hitta en lösning, välj sättet noggrant.

Alternativa bröstcancerarrangemang

- Rachel Carson Day (healthybreastprogram.on.ca) (numera mammalive.net)
- Breast Cancer Research and Education Fund (breastcancerref.org/home.shtml) (www.wadsworth.org/extramural/breastcancer)
- Women's Healthy Environments Network (www.whenvironments.ca)
- Digital Infrared Thermography (medthermonline.com, thermascan.com) (www.meditherm.com)

Om författaren

Sherrill Sellman, ND, är författare till *Hormone Heresy: What Women Must Know About Their Hormones* (Hormonirrlära: Vad kvinnor måste veta om sina hormoner) (Getwell International, 2000) och *What Women MUST*

Know to Protect Their Daughters From Breast Cancer (Vad kvinnor måste veta för att kunna skydda sina döttrar från bröstcancer) (Getwell International, 2004).